

KIS LAP

AZ ERDŐN ÁT. (Lásd a 351. lapon.)

A BOSZORKÁNYMESTER.

— Vigjáték egy felvonásban. —

Személyek.

SZIGETINÉ.

ELEK,

RÓZSIKA } gyermekei

ANDOR, } rokonuk.

BORISKA, } szolgáló.

A színpad kerti lakot mutat, mely a kert felé nyitva van. Kerti székek, padok, asztalok, virág-állványok.

I. Jelenet.

Andor (óvatosan körül tekintgetve.)

Nincs itt senki... elég korán érkeztem. Elek és Rózsika mindig ilyenkor szoktak nagy titokban ide lopózni... valjon mit csinálhatnak itt? Igazán csunyaság, hogy előttem titkolóznak. De kifogok rajtuk... elrejtőzöm és meglesem őket. (Megindul, de ismét megáll). Az az... talán mégsem... nem illik a mások dolgát kilesni... De hát mért nem mondják meg nekem is, mit csinálnak? Hiszen ugy vagyok itt, mintha testvérök volnék, az egész nyarat itt töltöm s meggyőződhetek, hogy soha sem rontom el a mulatságukat... ők a hibásak s én joggal kívánhatom tudni, mit terveznek... a néni is mindig azt mondja, hogy együtt mulassunk. (Kifelé tekintve.) Ahá... épen jönnek... ide a virágállvány mögé rejtőzöm és megtudok mindent, ők pedig nem fognak észrevenni. (Elrejtőzik a virágállvány mögé, úgy hogy a néző láthassa.)

II. Jelenet.

Elek és Rózsika ; Andor (elrejtőzve.)

Elek (óvatosan körültekintgetve.) Nincs itt senki ; bejöhetsz.

Rózsika (kosárával a kezében). Hála Istennek, csakhogy ide jutottunk. Mindig félek, hogy meglep valaki.

Elek. Még eddig mindig jól sikerült, nincs mitől tartanunk. Most sem látott meg senki.

Andor (elrejtőzve, félre). Azt hiszitek... látlak ám én! De valjon mit hoztak?

Rózsika (asztalra téve a kosarat nézgeti). Azt hiszem, meg lesz velünk elégedve... jól összeszedtem mindent.

Elek. Tegyük a rendes helyére. (Fölveszi a kosarat és a sarokban egy pad alá dugja.) Így ni, most mehetünk.

Andor (félre). Valjon mit dugott oda?

Rózsika. De ez még sincs egészen jól, Elek... Ez a hely nem eléggé biztos, ide sokan járnak s ha egyszer mamánk megtudja... valami más módról kellene gondoskodnunk.

Elek. Soha se aggódjál! Ha látjuk, hogy gyanítanak valamit, akkor majd gondolkozunk más módról; de azt hiszem, nem lesz rá szükség. Tudod, így a déli órákban senki sem jár idekint. Különben, ha tudsz valami okosat, hát szólj, mert én abba nem hagyom, amit egyszer elkezdtem.

Rózsika. Én sem s épen azért szeretnék biztosabb módot találni. De most siessünk innen... Andornak feltűnhetnék, hogy sehol sem lát s utánunk jöhet. Menjünk a kertbe s tegyünk úgy, mintha sétálgatnánk.

Elek (kezet fogva Rózsikával). Igen, siessünk. (Mindketten el.)

III. Jelenet.

Andor (előjöve, egyedül.)

Elementek... (Kinéz utánok.) Mennek, vissza sem néznek, nem is gyanítják, hogy meglestem őket. Tehát csakugyan valami titkos dologban török a fejüket; de nem tudtam megérteni, miben. Mindjárt megtudom a kosárból, melyet ide rejtettek. (Előveszi a kosarat és kiszedi tartalmát.) Mi ez? Egy nagy darab kenyér... hideg hús... sajt... pogácsa... hiszen ez egész kis lakoma! Kinek, minek dugták ezt ide? És itt... nini ebben a kis kutyában pénz is van... három ezüst tizes! (Visszarak mindent a kosárba és oda-

teszi az előbbi helyére, aztán egy székre ül.) Azt hiszem, egy cseppe sem tudok többet, mint az előtt . . . de most már csak azért is megtudom. Oh kedves Elek barátom, rajtam nem lehet olyan könnyen kifogni . . . majd megszegyenítlek s kényszeríteni foglak, hogy engemet se hagyjatok ki a játékból.

IV. Jelenet.

Andor, Boriska.

Boriska (kötényében apró pálczikákat tartva, bámész képpel lép be). Na, talán ez az . . . ha nem ez, akkor visszaviszem . . . de nini, ott ül egy ifiúr . . . az talán megmondja.

Andor (megpillantá a közeledő Boriskát.) Mi lesz? Ki vagy te?

Boriska . . . Én . . . én instállom alá . . . én a Boriska vagyok . . .

Andor. A Boriska? De hát kicsoda vagy, mit keressz itt?

Boriska (bámész nevetéssel) Hihih! Kicsoda vagyok? . . . Hát a Boriska, az új szolgáló, a Dorka helyett, akít a minap elkergetett a nagyságos asszony . . .

Andor. Ah, tudom. No's, mit kereskedel itt?

Boriska, A nagyságos asszony küldött, hogy ezeket a pálczikákat hozzam ide, majd este ő is eljön s a virágokat rendbe hozza, megkötözi. De nem tudom, csakugyan ide küldött-e . . . olyan nagy ez a kert, hogy még! Majd eltévedtem, hihih!

Andor. Bizonyosan ide küldte, mert ez a kerti lak. (Félre.) Hátha ez csak fogás és ennek a leánynak is van valami része a Rózsikáék titkában. Mindjárt kicsalom belőle.

Boriska (ez alatt kirakta a pálczikákat az asztalra.) Így ni, csak hogy jó helyre hoztam. Most pedig sietek vissza . . .

Andor. Megállj csak, valamit akarok kérdezni . . .

Boriska. Oh, nem lehet ám! A nagyságos asszony azt mondta, hogy siessek . . .

Andor. Ne félj semmit; ha kérdeznek mondd, hogy én tartóztattalak; én Andor vagyok . . .

Boriska Az Andor urfi? Oh, tudom ám én, kicsoda; már beszélte a szobalány, aztán mutatta azt a szép kicsi kertecskét, melyet Andor urfi maga ültetett be gyönyörű virágokkal . . . meg aztán látam azt a szép kis czinegét is, melyet ott a kertajtónál zsinórra kötve tart. Hihih, reggel bizony majd megijedtem, hogy az a madárka nem röptül el . . . azt hittem, valami afféle megbabonázott jószág, amilyenekről a Jutka néni szokott mesélni.

Andor. Ki az a Jutka néni?

Boriska (csodálkozva). Kicsoda a Jutka néni? Hát Andor urfi nem ismeri a Jutka nénit? Uram bocsá! Hiszen az lehetetlen!

Andor (nevetve.) Már ha lehetetlen is, de úgy van. Hát olyan híres és nevezetes az a Jutka néni?

Boriska (fontoskodó képpel). Meghiszem azt! Az egész faluban senki sem tud annyit a tündérekéről meg a boszorkányokról . . .

Andor (nagyot kaczagva). Boszorkányokról mesél nektek?

Boriska (nagyon komolyan). Oh, ifiuracskám, nincs ám azon mit nevetni, mert amit Jutka néni beszél, az csupa tiszta igazság. És milyen szép jajjajajj! Mikor a Tündér Ilona visszakapja a boszorkánytól az arany almát, meg aztán mikor a boszorkány parancsára egyszerre terített asztal terem a szoba közepén, vagy a macska emberré változik, az ember meg macskává . . . oh, Jutka néni sokat tud effélet.

Andor (nevetve, félre.) Jaj de ostoba kis leány! Ez nem lehet beavatva a Rózsika titkába. (Fenn.) És ti aztán mind elhiszitek, amit az a Jutka néni beszél?

Boriska. Hát hogy ne, mikor az mind csupa igaz mese! Tudom, az ifiúr is elhinné, ha hallaná.

Andor (komolyságot színelve.) No, persze; hogy ne? Hiszen magam is tudok affélét eleget.

Boriska. No ugy-é, ugy-é. Jó, hogy tudom, majd megmondom a szobaleánynak, aki csufol, hogy elhittem a Jutka néni meséit. Az ilyen tanult ifiur már csak tudhatja . . .

V. jelenet.

Voltak. Rózsika, Elek.

Rózsika (sugva Elekhez.) Lásd, jól láttam, hogy van itt valaki.

Elek (szintén ugy.) Azért még nincs semmi baj. A kosarat nem fedezték föl. (Fenn, Andorhoz.) Láttuk, hogy a kertbe indultál s kerestünk mindenfelé. Mit csinálsz itt?

Andor. Én meg titeket kerestelek, de itt találkoztam ezzel a leánynyal . . .

Rózsika. Ahá, ez a Boriska, az új kis szolgáló, a Dorka helyett.

Boriska (meghajtván magát.) Szolgálatjára, kisasszonykám, én vagyok Boriska. Oh, ne tessék hinni, hogy nem tudok annyit, mint a Dorka . . . aztán én reám soha sem lesz ám olyan panasz, mint a Dorkára . . .

Andor. No, az nem is volna szép, mert a Dorkát lopás miatt kergette el a néni . . .

Rózsika (élénken.) Oh, az még épen nem bizonyos . . . csak gyanu volt rá . . .

Elek. Ugy van s még nincs bebizonyítva, ő követte-é el . . .

Boriska. Mért nem kérdezték meg Jutka nénit? Ő meg tudná mondani.

Elek
Rózsika } (csodálkozva.) Jutka nénit? Ki az?

Andor (komoly képpel.) Oh, az egy igen nevezetes asszonyság, jó barátságban van mindenféle boszorkányokkal. Épen most magyarázta meg nekem Boriska.

Elek. Ugyan micsoda bolondság már ez!

Rózsika (Boriskához.) Talán csak nem vagy olyan együgyű, hogy komolyan elhiggyed az efféle bolondságokat?

Boriska (élénken.) Az nem bolondság, az csupa tiszta igazság. Oh, tudom én azt, ha ostoba kis leány vagyok is. Itt van az Andor urfi, a ki tanult ifiur, ő is mondta nekem, hogy az mind igaz.

Elek. Ugyan Andor, hogy bolondíthatod az effélékkel? (Boriskához.) Máskor jobban vigyázz, mit mondanak neked. Andor csak tréfált és luddá tett.

Boriska (megütözve.) Luddá tett? De hát miért? (Andorhoz.) Hát csak csufot üzött belőlem, igazán luddá akart tenni?

Andor (kissé zavartan.) Oh . . . dehogy.

Boriska (diadalmasan, Elek és Rózsika felé.) No lássák, hogy igazán mondta! Oh, tudtam én azt.

Elek. De Andor, legyen már eszed . . .

Rózsika (nevetve.) Vagy bizony talán temagad is hiszed, hahaha!

Elek (szintén kaczagva.) Haha! No ez gyönyörű dolog volna! Talán már volt is dolgod valami sóprün nyargaló boszorkánnyal? Hahaha!

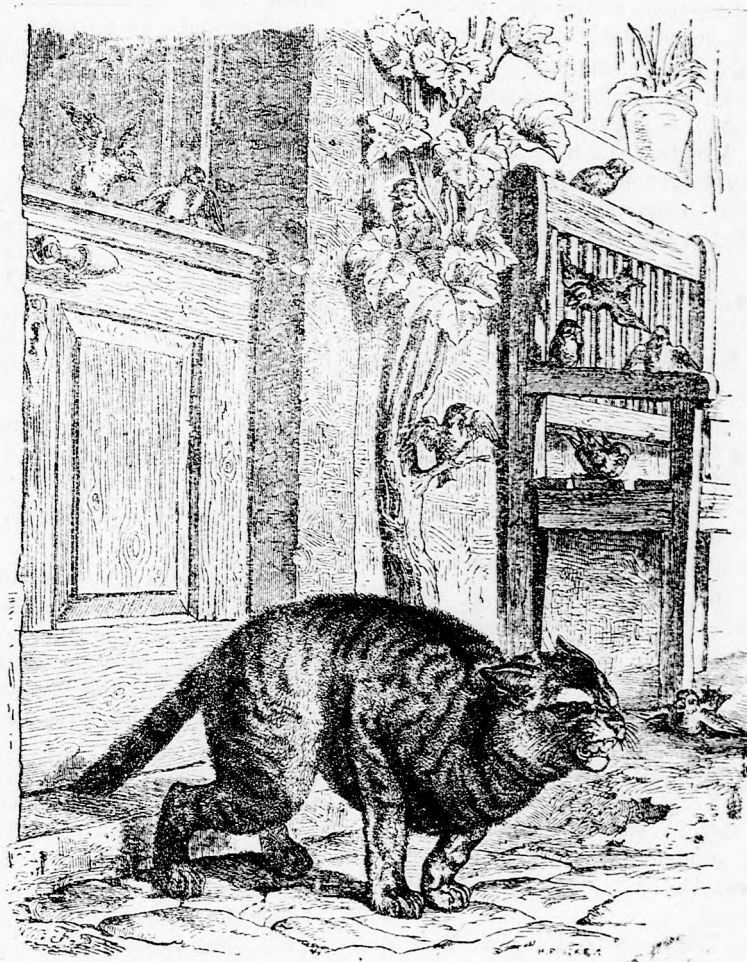
Boriska (zavartan hol Elek, hol Rózsika felé akar beszélni.) De ifiur . . . kisasszonykám . . . hallgassanak hát meg . . . (Elek és Rózsika roppantul kacagnak, úgy hogy Boriska nem szólhat.)

Andor (félre.) Most már rajtam is nevetnek. Jól van, jól; majd meglátjuk mindjárt, ki nevet utoljára. Ez a Boriska az ő együgyű babonájával épen jó lesz arra, hogy vallomásra kényszerítem őket és kiderítsem, micsoda titkot rejtegetnek előlem. (Kissé elgondolkozik.)

Boriska (ki ezalatt mindinkább elbusul és már-már pityereg, Elekhez és Rózsikához.) Bizony nem szép . . . így nevetni . . . (szemeit törölgeti) azért hogy én csak szegény ostoba kis leány vagyok . . . azért nem kellene úgy kicsufolni . . . (sirdogálva kifelé indul).

Andor (Boriskához). Megállj csak! Soha se busulj azon, hogy nevettek rajtunk. Nem akarják elhinni, hogy van

titkos boszorkány-mesterség? No jó, hát én mindjárt bebizonyítom ... én is értek ám ahhoz a mesterséghez.

MEGSZORULT GONOSZ. (Lásd a 351 lapon.)

Boriske (ijedten és meglepetve.) Igazán?
Elek (kissé csodálkozva.) Erre kíváncsi vagyok.

Rózsika. De már azt magam is szeretném látni, hogy bizonyítod be.

Andor (igen komolyan.) Oh, mindjárt meglátjátok.

Boriska (félve húzódik el Andortól.) De hát ... hát Andor urfi ... boszorkány-mester?

Andor. Meglehet.

Boriska. Jaj Istenem! De engemet nem fog bántani, ugy-é nem? Nem változtat macskává . . . se lúddá.

Andor (nevetve.) Fölösleges munka volna. Ne félj, neked nem lesz semmi bajod.

Boriska. És kisérteteket, gonosz szellemeket sem fog földézni, ugy-é nem? Oh . . . én azoktól is nagyon félek!

Andor. Mondom, ne félj! Most csak igen egyszerű dolgot mutatok. Például . . . szeretnél most hamarjában egy kis harapni valót, holmi jó eleséget, meg egy kis pénzt?

Boriska. Hogy szeretnék-e? Meghiszem azt!

Andor. No's hát én elmondok néhány bűvös szót és mindjárt meglesz, amit kívánsz.

Rózsika (sugva Elekhez.) Nem értem, mit akar ezzel?

Elek (szintén sugva.) Félek, hogy már nagyon is jól sejttem, hova czéloz. De vigyázz, Rózsikám, el ne áruld magad!

Andor (Boriskához.) Szükségem van egy kis botocskára, hogy a varázskört megcsinálhassam . . . keress egy kis pálcikát.

Boriska. Oh, az van itt elég . . . hoztam egész csomót. (Az asztalról a kis pálcikákból odanyújt egyet). Tessék!

Andor. Ez jó lesz. Most te is végy a kezedbe egyet. (Boriska megteszi). Így! Most aztán mindent tégy utánam.

Boriska. De hát . . . igazán nem esik semmi bajom?

Andor. Légy nyugodt, nem fogsz látni semmit. Most tehát kezdjünk hozzá! Először magasra kell tartani a pálcát . . . így! (Magasra tartja a pálcikát).

Boriska. Igen is! (Utánozza).

Andor. Most gyorsan három nagy karikát kell írni a levegőbe. (Körben forogva karikákat csinál pálcájával a levegőben.)

Boriska. Igenis . . . így! (Utánozza.)

Elek (nevetve.) Gratulálok, kedves Andor, tanítványod pompásan halad.

Rózsika (szintén kaczag.) Valóban a tanítvány méltó a mesterhez!

Andor (félre.) Csufooltok? Várjatok csak, majd utoljára nevesettek! (Fennszóval Boriskához.) Most a bűvös szavakat fogjuk elmondani . . .

Boriska (szepegve.) Jaj Istenem . . . szinte reszketek . . . talán inkább abba hagynók . . .

Andor (nagyon komolyan.) Oh, most már nem lehet. Csak mondd szépen utánam, (Félre.) De mit is mondjak? Csak eszembe jutna valami . . . Ahá! . . . már emlékszem, olvastam minap egy mesében. (Fenn.) Tehát jól vigyázz! Pontosan mondd utánam és minden szónál csinálj kört pálczáddal a levegőben.

Boriska (remegve.) I . . . igenis!

Andor Tehát. Abrakadabra . . . (kört csinál.)

Boriska (ijedten.) Juj! Abra . . . apró . . . kapor . . .

Andor (szigoruan.) Abrakadabra!

Boriska. Igenis, kérem alássan . . . abrakdarabra! Oh . . . nagyon nehéz ám!

Andor. Jól van. Most menjünk tovább.

Boriska Jaj, hát sok lesz még?

Andor. Hallgass! Nem szabad közben beszélni.

Elek (ki Rózsikával oldalvást áll és nevetve nézi gúnyosan.) Persze! Ne fecsegj, mert különben elrontod a varázs erejét.

Rózsika (szintén gúnyosan.) El bizony, pedig mi kíváncsiak vagyunk a hatásra!

Andor (Elek felé, szintén gúnyosan.) Oh ne féljetek, meg fogjátok látni! (Boriskához.) Folytassuk! (Félre) Mit is mondjak? Mindegy, hiszen ő ugy sem érti. (Fenn) Cehát vigyázz! Rhododendron! (Kört csinál.)

Boriska (utánozza.) Rho . . . rhede . . . drondron!

Andor. Azalea . . .

Boriska. Az a . . . lea . . .

19. kötet

Egy KRAJČÁRKÁT! (Lásd a 351. lapon.)

(Folytatás a 343. laphoz.)

Andor (megzavarodva, félre). Az volna a szép dolog, ha ilyen bolond hirbe kevernének! (Fenn, Boriskához.) Megtiltom, hogy erről valakinek beszélj!

Boriska. Oh, kérem szépen, az nem lehet: tudom én, hogy nem illik háládatlannak lenni! Majd elbeszélem...

Andor (Mérgesen.) Megtiltom!

Boriska. De ifiur, hát hogy ne mondanám el... meglássa, milyen böcsülete lesz a faluban, ha tudni fogják, hogy Andor urfi olyan nagy boszorkánymester.

Andor (félre dühösen) Megpukkadok! (Fenn.) Ha egy szót mersz erről szólni, némává és sikké teszek, meg sántává, pupossá...

Boriska. Jaj Istenem! Irgalom, kegyelem! Siket, néma, sánta és pupos legyek! Drága ifiur, ne tegye! Jaj, csak azt ne tegye velem! Inkább nem szólok senkinek egy árva szót sem!

Andor (szigoruan.) Nem is tanácsolom! Most fogd a kosarat és takarodjál innen.

Boriska (főlkapja a kosarat.) Igenis... megyek... csak ne bántson! (Ijedten szalad kifelé.)

Andor (utána megy.) Anníit mondok, hogy ha csak egy árva szót is szólsz, akkor jaj neked. (Andor és Boriska el.)

VI. jelenet.

Elek. Rózsika.

Rózsika (busan néz Elekre.) Mi szépen megjártuk!

Elek (boszusan.) Ez már mégis csunya-ság! Andor bizonyosan meglesett és hogy megboszantson, ilyen tréfát gondolt ki!

Rózsika (kedvetlenül.) Rosz tréfa volt, mondhatom. Egészen elrontotta tervünket.

Elek Ne busulj... csak a mai nap veszett kárba. Majd gondolkozunk s holnapra kitalálunk valami más rejteket. Andor azért mégsem tud tulajdonképen semmit...

Rózsika. De mégis... ha megmondja a mamának, hogy mi a kosárban azt a holmit ide rejtettük.

Elek. No's, hát akkor megvalljuk má-mácskának az egészet. Nagyon fogom sajnálni, hogy nem folytathatjuk, amit elkezdünk, de akkor már meg kell majd vallanunk.

Rózsika. Oh, soha sem bocsátom meg Andornak ezt a gonosz csínyt. Bár csak vissza tudnám neki fizetni!

Elek. Soha se gondolj boszura. Meg lesz az ő büntetése úgy is. Nem láttad, mennyire megijedt, mikor az az ostoba Boriska mondogatni kezdte, hogy majd elbeszéli a dolgot? Képzeld, milyen bolond dolog lesz az, ha a babonás emberek majd boszorkánymesternek fogják őt tartani, hozzá jönnek s mamánk majd megtudja... Az lesz a szép komédia! Hahaha!

Rózsika (szintén nevetve.) Az igaz. És tudod mit? Mi is tegyünk úgy, mintha elhinnők az egészet... Ah, épen itt jön.

VII. Jelenet.

Voltak, Andor.

Andor (boszusan bejön.) Alig tudtam észére hozni azt az együgyü leányt. No, de azt hiszem, nem fog fecsegni, mert úgy ráíjesztettem, hogy alig tudta, nem nőtt-e máris pup a hátán.

Elek. De, kedves Andor, igazán kár, hogy nem engedted elbeszélni. Lásd, olyan híres és nevezetes emberré lennél...

Rózsika. Igen, és annyi szegény nyomorult emberen segíthetnél...

Andor (megütöközve.) Mit? Mit beszéltek ti itt össze-vissza?

Elek. Lásd, a te titkos varázserőd oly rendkívüli...

Rózsika. Annyi jót tehetnél...

Andor (türelmetlenül.) De hát legyen már eszetek! Csak nem akarjátok elhívetni velem, hogy ti is komolyan vettétek...

Elek. Oh, amit saját szemünkkel látunk, azt el kell hinnünk. Tudom, hogy te

igen szerény vagy, nem akarsz varázserőddel dicsekedni...

Rózsika. De hát előttünk, jó rokonaid előtt nem kellene ám annyira titkolóznod. Nekünk is hasznunkra lehetne a te csodás hatalmad.

Andor (kézzel-lábbal hadonázva). De az Istenért! Elek, Rózsika, ne bolondozzatok már; ha mondom, hogy az egész...

Elek. Eddig titok volt? Tudom. De lásd, most magad fölfedezted előttünk s én mindjárt megkérlek, segíts nekem is egy bajomban.

Andor (mérgeken körüljár a szobában, Elek utána). Hallgass már, kérlek! Már végén vagyok a türelemnek!

Elek. Oh dehogyan! Tudom én, hogy te jószívű vagy. Csak azt szeretném, ha varázstudományoddal kiderítenéd, hol vesztettem el a kedves tollkésemet... tudod, mamácskától kaptam a nevem napjára, nagyon kedves emlékem volt s ugy szeretném megtalálni. Ugy-é, előteremtéd? Hiszen neked az olyan könnyű!

Rózsika. Én meg arra kérnélek, varázsolj olyanná az én viaszbabumot, hogy magától tudjon járni, ne kelljen kézben hordozni. Ugy-é megteszed?

Andor (dühösen dobbantva a lábával). De hát csakugyan elment az eszetek? Vagy engemet tarttok bolondnak?

Elek (szomorúságot színelve.) Oh, látom, hogy a mi javunkra nem akarod fölhasználni tudományodat. Jer, Rózsika, ne alkalmatlankodjunk neki, mert még nekünk is pupot növeszt. (Kézet fogva, kifelé indulnak).

Rózsika (sugva Elekhez.) Jól megboszszantottuk, most már kvittek vagyunk! (Mindketten nevetve el.)

VIII. Jelenet.

Andor (maga.)

No, ez furesa állapot... csak nem hitték el ők is, mit az az együgyű Boriska, hogy igazán valami boszorkány-

mester vagyok? Nem, az nem lehet... hiszen folyton gunyoltak, míg azt a hókuszpókuszt csináltam. Összebeszéltek, hogy megboszszantanak. Elrontottam a tervöket azzal a kosárral... így álltak rajtam boszut... Hm!... utoljára is azt kell hinnem, hogy nem valami szerencsés ötlet volt... minek is fogtam belé! Azt mégsem tudtam meg, micsoda titkos tervök van... jobb lett volna nem is kutatni... vagy legalább el nem rontani. Még csak az kellene, hogy ebből a boszorkánykomédiából valami kellemetlenségem legyen.

IX. Jelenet.

Andor. Boriska.

Boriska (lelkendezve berohan.) Andor urfi, jaj, Andor urfi... hamar...

Andor. No, no, mi a baj?

Boriska. Nagy baj... az az hogy... tulajdonképen talán nem épen nagy baj, mert szerencsére Andor urfi tud az effélén segíteni a varázsserejével.

Andor. Ne fecsegi már arról, mondd inkább, mi az a baj?

Boriska. Hát kérem alássan... oh, de igazán nagy szerencse, hogy Andor urfi olyan nagy boszorkánymester... hát kérem alássan, az imént épen kieresztettem a pulykákat a ketreczből, mikor látom, hogy a nagy czirnos macska a kertajtónál ölalkodik, aztán hirtelen fölugrik és hirtelen megragadja az Andor urfi kis czinege madárkáját, mely oda volt kötve azzal a hosszú zsinórral.

Andor (ijedten). Az én kedves madárkám! De megszabadítottad, remélem?

Boriska. Persze, megpróbáltam, hogyne próbáltam volna meg! Csakhogy nagyon magasán volt, nem értem föl hozzá. Eszembe jutott, hogy azokkal a varázs szavakkal, amiket az ifiúrtól tanultam, majd kifogok a csuf macskán. Kiáltottam feléje, de nem fogott rajta; úgy látszik, nem jól mondtam... hogy is van? Arpa... Apra... apró kaparó...

Andor (mérgesen). Oh te ... te ... együgyü liba! Hát nem tudtad bottal, vagy kövekkel elkergetni! Mostanig már bizonyosan vége van, már megette!

Boriska. Hát baj is az? Hiszen Andor urfi csak egyet int meg egyet szól, és a madár megint kiröpül a macska gyomrából.

Andor (dühösen toporzékolva). Elhallgass! Oh, megpukkadok mérgemben!

X. Jelenet.

Voltak, Rózsika.

Rózsika (sietve jön s az ajtóból bekiált.) Andor, jőjj hamar, a pulykák mind a te kis kertedbe törtek, mind kikaparják virágaidat, növényeidet. Én magam nem bírok velők! (Elsiet.)

Andor (fájdalmasan fölkiált.) A kertescském!

Boriska. Igaz a! A pulykákat magukra hagytam, hogy ide siessek az ifiurhoz; a kertajtót is nyitva felejtettem, ők meg utánam szaladtak.

Andor (nagy haraggal.) Oh, te, semmihaszna leány! Miattad odaveszett kedves madárkám, tönkre megy a kertescském! De nem is maradsz a háznál, megyek a nénihez és tudom, rögtön elkerget ... Csak előbb a kertescskémet mentem meg. (Elrohan.)

XI. Jelenet.

Boriska, maga.

Elkergetnek a háztól! (Pityeregve.) De hát én vagyok az oka? Hiszen én mondtam a macskának, hogy árpa ... apró ... vagy micsoda, de ha nem fogott rajta! Oh Istenem ... most mi lesz belőlem ... csak legalább a pulykákon jobban fogna a szó ... Oh! (Sir). Elkergettet ... elveszitem ezt a jó helyet s még talán boszuját is tölti rajtam ... siketté tesz ... Jaj! Már talán ott is van a pup a hátamon (Tapogatja). Nem ... még nincs (járni próbál) .. még sánta sem vagyok,

de ki tudja meddig? Oh jaj, jaj! mi lesz belőlem! (Hangosan zokog és elfödi arcát).

XII. Jelenet.

Boriska, Szigetiné.

Szigetiné (belépve, meglátja Boriskát). No's, mi a baj? Miért sírsz?

Boriska (folyton sirva és ez egész jelenet alatt szeméit törülgetve). Oh, én olyan boldogtalan vagyok!

Szigetiné. No, ne sirj, hanem mondd el, mi a bajod? Csak nem ért valami szerencsétlenség?

Boriska. Oh, hoggyne ért volna, mikor az Andor urfi azt mondta, hogy elkergetnek a háztól!

Szigetiné. Azt mondta? Én még nem tudok róla semmit, pedig talán tőlem függ a dolog. De hát lássuk, mit követél el?

Boriska. Én nem követtem el semmit ... én nem vagyok oka semminek ... az a boszorkánymesterség oka mindennek ..!

Szigetiné. Boszorkánymesterség!

Boriska. Az hát! És most az ifiur rajtam fogja tölteni a boszuját, pedig az a haszontalan macska oka a bajnak ...

Szigetiné. Most meg már a macska! Ugy látom, nincs egészen helyén az eszed.

Boriska. Oh, nem is csoda, mikor az ember siket lesz, meg néma, sánta, pupos!

Szigetiné (kissé szigoruan.) Most már elég a bolondságból. Csakugyan elcsaplak, ha rögtön szépen el nem beszélsz mindent.

Boriska (elfojtani igyekezik a sirást.) Hát .. hiszen elmondom. Hát .. idehoztam a virágokhoz való pálczikákat, amint nagyságos asszonyom parancsolta. Itt találtam Andor urfit, aki nagyon szives volt hozzám s mint afféle boszorkánymester ...

Szigetiné (csodálkozva.) Boszorkánymester!

Boriska. De még milyen! Hát, mondom, megajándékozott. Csinált karikákat

a levegőben, mondott hozzá titkos szavakat s rögtön előtermelt egy kosárban mindenféle jó étel, meg pénz is.

Szigetiné. Eszeden vagy leány? Ezt te láttad?

Boriska. De még ettem is belőle, a pénz meg itt van ni (zsebébe nyul s mutatja.) De ha nekem nem hiszi a nagyságos asszony, tessék megkérdezni Elek urfitól és Rózsika kisasszonytól, ők is itt voltak, látták az egészet.

Szigetiné. Valóban nem értem, mi csoda furcsa dolog ez? De épen itt jönnek a gyermekek. (Kifelé kiált.) Rózsika, Jenő! Jertek csak! Meg kell tudnom, miféle rosz csínyt követtek el ezzel a szegény leánnyal?

XIII. Jelenet.

Voltak. Elek, Rózsika.

Szigetiné. Jertek csak közelebb és őszintén feleljetek; tudjátok, hogy a hazugságot szigoruan büntetem. Itt valami titkos kosárról van szó... mit tudtok ti felőle?

Elek. Kedves mamácska, ne haragudjál, megvallunk mindent, ami részünk nekünk volt a dologban.

Rózsika (megfogva a mama kezét.) Ne haragudjál, édes mamácska, mi nem akarunk roszat.

Szigetiné. Majd meglátjuk; tehát csak ki vele.

Elek. Hát... hát... a minap, mikor a kis Dorka szolgálót elkergetted, mert mi nagyon szerettük Dorkát... ő olyan jó volt hozzánk! És mikor elment a házunktól, sirva esküdött, hogy nem ő volt a tolvaj, hogy ő ártatlan és mi... mi elhittük...

Rózsika. Igen... és aztán megtudtuk, hogy szegény Dorka nagyon szerencsétlen, mert öreg özvegy anyja betegen fekszik, hogy szüksége szenvednek. Mi tehát elhatároztuk, hogy a mivel tudjuk, segítjük őket. Hozzájuk nem mehettünk,

mert az feltűnt volna, tehát kosárba raktunk holmi apróságot, meg néhány tizeskét és ide rejtettünk, Dorkának pedig megmondtuk, hogy este a hátsó ajtón jöjjön ide, itt megtalálja.

Szigetiné. Nem egészen helyes ugyan, hogy tudtomon kívül ilyenbe fogtatok; de ezért még nem haragszom, mert azt látom belőle, hogy jó szívetek van. De hát ebből még nem tudok semmit arról a boszorkányságról, amiről Boriska fecseg.

Elek. Kedves mamácska, azt mi nem tudjuk megmagyarázni. Mi csak annyit tettünk, hogy ide hoztuk a kosarat. A többit Andor tette, tőle kell megtudnunk, miért tette.

Rózsika. Épen jő!

Boriska (rémulten.) Jaj, ha megtudja, hogy elárultam, végem lesz... Én futok! (Indul.)

Szigetiné. (Szigoruan.) Maradj!

XIV. Jelenet.

Voltak. Andor.

Andor (egészen leverten jó.) Vége mindennek! A madárkámát megette a macska, a kertecskémben minden virágot kikapartak a pulykák. (Megpillantva Szigetiné.) Oh, kedves néni, képzelje, milyen kárt okozott nekem ez a Boriska...

Szigetiné. (Szigoruan.) Majd rákerül arra is a sor. De elébb én kérdezek valamit. Már félórája hallok itt mindenféle beszédet valami boszorkányságról s nem tudja senki megmagyarázni. Azt mondják, te tudod. No's mi volt az?

Andor (zavartan.) Oh, nénikém... az... semmi... épen semmi...

Szigetiné. Semmi himezés-hámozás! Tudod, hogy engemet itt ugy kell tekintened, mint anyádat. Kivánom, hogy őszintén vallj meg mindent.

Andor. Hiszen... hiszen bevallom. Hát... az ugy volt, hogy észrevettem, hogy Elek és Rózsika itt valami titkos járatban vannak, meglestem őket s aztán

meg akartam őket kissé boszantani azért, hogy előttem titkolóztak. Láttam, hová rejtették a kosarat s mert Boriska épen holmi boszorkányságról beszélt, hát előtte meg Elek és Rózsika előtt egy kis hókuszpókuszt csináltam, elhittem Boriskával, hogy a kosár magától termett ott a pad alatt s neki adtam . . . ő pedig azzal köszöni meg, hogy engedte fölfalni kis madárkámát és tönkre tenni kertecskémét!

Boriska. De mikor azt hittem, hogy az ifiur a boszorkánymesterséggel könnyen segíthet a bajon!

Andor. Oh, hát gondoltam is én, hogy elhiszed azt a bolondságot!

Boriska (szomoruan). Hát csakugyan nem volt igaz! Így hát nem is lehet az enyém, ami a kosárban volt! Pedig a pogácsát már megettem! De a pénz még itt van! (Előmutatja).

Szigetiné. Tartsd meg a pénzt is kárpótlásul, hogy olyan rossz tréfát üztek veled. Te pedig, Andor, remélem, okultál s belátod, hogy helytelen dolog a mások titka után leskelődni s elrontani a mások örömét; büntetésül most elég lesz, hogy elvesztetted madárkádát és kertecskédet s ez is jól történt, mert azt is tudnod kellett volna, hogy az ilyen tudatlan gyermekeket, mint Boriska, föl kell világosítani, nem pedig, még megerősíteni a babonáságban. Es annál hibásabb vagy, mert igazi jótettet akartál meghiusítani. Elek és Rózsika szegény Dorkát segítették és jó szívök helyesen sugta nekik, hogy Dorka ártatlan. Épen ma győződtem meg róla s már vissza is fogadtam.

Elek (örömmel.) Oh be derék! Menyire örvendek!

Rózsika. Oh kedves mamácska, milyen jó vagy! (Megöleli.)

Boriska (busan.) Így hát mégis én vagyok a vesztes, mert ha Dorka visszajön, nekem mennem kell!

Szigetiné. Nem, téged is megtartalak, legalább emlékeztetni fogod mindig Andort erre a helytelen tettére.

Andor (megesókolva Szigetiné kezét.) Nem fogom soha sem feledni, csak most bocsásson meg, kedves nénikém. (Kezet fog Elekkel és Rózsikával.) Ti is bocsássatok meg, és te is, Boriska! Meglássátok, többé nem fogok senkinek kellemetlenséget okozni s ma voltam először, de utoljára is boszorkánymester!

— A függöny legördül. —

Boldog játék.

*Milyen öröm, gyönyörűség!
Himes mező és derűs ég!
Három testvér, mind virágszál,
Tánczol nagy boldogan ugrál.*

*Pista kezén trombita-szál —
A lányoknak rajt muzsikál
Alant a bábuval járja
Két jóbarát kis leányka.*

Az erdön át.

(Képpel a czimlapon.)

GYORSAN ülj fel
Te kis bamba,
Gyorsan ülj fel
A hátamra.

A lovacslád
Leszek magam,
Nyerged leszen
A derekam.

Két karom lesz
Kengyelvasad,
Kis lábadat
Abban nyugtasd.

Az erdön át
Igy haladok —
Mint a csikó
Ugy nyargalok.

Oly gyorsan, hogy
Lepke, bogár,
Vadméhike,
Rigó madár,

Rólad hugom
Azt hiszik majd:
Hogy repülő
Vadrózsza vagy.

EGY KRAJCZÁRKÁT!

(Képpel a 344—345. lapokon.)

— Egy krajczárkát! Csak egy krajczárkát adjanak!

Könyörgő, siró hangon szól e szavakkal egy kicsi leányka amott az utcasarkon s kinyitja kezecskéjét a járókelők felé. Hideg északi szél fuj, koronként az eső is csapkod, de a szegény gyermek csak ott áll s megszólal:

— Egy krajczárkát, az Isten nevében!

Sok ember elhalad mellette s oda sem ügyel a kis koldusgyermekre; odább

megy, akinek sürgetős a dolga s a leányka szomoruan lecsüggeszti kezét. De aztán megint közeledik valaki s ő megint könyörög.

Nem is könyörög egészen hiába. Akad egy-egy jó ember, aki megsajnálja és ad neki egy krajczárkát. Hiszen akinek van valamije, az nem nagyon érzi meg, ha egy krajczárt oda ad; és ha sokan adnak egy-egy krajczárt, mégis csak összegyűl egy kis összegecske.

Mire esteledni kezd, a kis leánynak már volt egy kis pénzecskéje. Sietett hazafelé. Utjában elment a süteményes bolt, majd a gyümölcsárus mellett. Hogy csalogatták azok a szép sütemények, az az édes gyümölcs! Mily boldog a gyermek, aki ilyen csemegéket élvezhet! A szegény kis leánykának is lett volna módjában most effélét venni. — de ő nem is gondolt erre, hanem bement a pékhez, kenyeret vett, s ezt haza vitte szegény beteg anyjának és kicsike testvérének. Azok számára kéregetett a jó gyermek!

Ti, akiknek fölöslegetek van, juttassatok belőle azoknak, kik igazán szükségget szenvednek!

MEGSZORULT GONOSZ.

(Képpel a 341. lapon.)

MEKKORA zsvaj, nyávogás, esicsérgés hangzik a kertre nyíló ajtófelől. Ott valami nagy eseménynek kellett történni! Csakugyan ott furcsa dolog történt: a gonosz czicza rajta vesztett ármányos tervén s most jajgat ugyancsak keservesen. De úgy kell neki, miért törte roszban a fejét!

A dolog úgy történt, hogy a kedves kis Laura minden reggel kiszórja a kiflije morzsáit a kertajtó közelébe azoknak a kedves kis madárkáknak, melyek minden reggel oly szép hangversenyt rendeznek ablakai alatt. A madárkák hálásan fölcspikédtek a morzsát, míg nem egy napon nagy veszedelem érte őket. A nagy czirnos czicza megleszte a kis szárnyasok reg-

gellijét, közējök csapott és az egyiket el is fogta, szét tépte, és megette a gonosz! És mert egyszer jól sikerült a fogás, azóta minden reggel ott leskelődött, úgy hogy a szegény madárkák alig mertek többé közeledni.

Ma reggel is ott leselkedett a küszöbön s a jó préda reményében már előre örömmel csóváltatta a farkát, mikor egyszerre nagy csattanás hangzott, — a szél becsapta az ajtót. A csattanásra czicza koma ijedten el akart futni, de nem lehetett: a farka be volt csipve az ajtóban.

Erőlködött, nyávogott keservesen, de nem tudott kiszabadulni s annál dühösebb volt, mert a kis madarak látva a veszedelmes ellenség fogságát, ingerkedve röpkedtek körülte, s majdnem az orra elé merészkedtek.

— Madárhus kellene? No, itt vagyunk, fogj meg te gonosz!

Nagy sokára jött valaki, kinyitotta az ajtót s a czicza megszabadult. De ettől fogva úgy elmúlt a kedve a madárleséstől, hogy többé nem háborgatta a Laurácska kis barátjainak reggelijét.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XVIII. köt. 20-ik számában közölt tréfás feladvány megfejtése:

„Tréfa“.

Helyesen fejtették meg: Steuer Géza, Kőszeghy Árpád, Tihanyi Berczike, Nagy Hermin és Lajos, Kónyi József, Auer Albert, Tószögi Dezső, Balla Kálmán és Jenő, Herzberg Pál, Schwarcz Benő, Mühlberg Melánia, Elzika és Rikárd, Gaál Sándor, Csukássy Jenő, Brüll Mór, Székely Vilma, Balogh Hugó, Fried József, Muth A. (nevedet ird ki egészen és olvashatólag. F. b.) Szirmay József, Szentirmay Béla, Brüll Zsófia, Kalenda Jenő, Török Géza és Gyula, Róth Dezső és Márton, Lazarsfeld Gusztika, Kovács Dezső, Berthóty Károly, Fligl József, b. Gudenus Géza, Adler Ernesztina, Weigl Mariska, Hegedűs Aladár, Auer Imre, Reichenfeld Adél és Frida, Balugyánszky Anna és Stefánia, Mészáros István, Héder Pista, Riesz Paula, Adriányi Vilma, Brokés Jóska, Büchler Szidónia, Herman és Armin,

Zsarnóczay Erzsike, Szelényi Aladár, Kövér Miklós és Lajos, (»kofá«-nak is fejtették meg, tehát azt hiszitek, hogy a kofa el nem ég a tűzön? F. b.) Straszburger testvérek, Brankovits Erzsike és Vilma, Schunda Irma, Rosenthal Ella és Jenő, Perlusz Berta, Dienes Lenke és Elemér, Faragó Pista, Reich Vidor és Aladár, Várady Emilia és István, Diószeghy Berta és Dezső, Hertelendy Aladár, Novák Aladár és Elemér, Sulyok Vilma, Makláry Margit, Klein Emil és Albert, Lillin Károly.

*

A »KIS LAP« XVIII-ik köt. 20. számában közölt képrejtvények megfejtése:

„Apácza-zárda. Vénus csillag“.

Helyesen fejtették meg: Hegedűs Loránt, Sárközy Palma és Tihamér, Ringer László, Nagy Hermin és Lajos, Steuer Géza, Auer Albert, Ihász Sarolta és Irma, Prónay Albert, Tószögi Dezső, Szászy Anna és Antal, Balla Kálmán és Jenő, Schwarcz Benő, Mühlberg Melanie, Elzika és Rikárd, Gaál Sándor, Csukássy Jenő, Brüll Mór, Malatinszky György, Horváth Irén, Székely Vilma, Bodendorfer Géza, Fried József, Kónyi Czila és József, Horváth Dezső, Fodor Pál, Csukay Vilma, Szentjánosi Ida és Vilma, Szirmay József, Zákó Emma, Szentirmay Béla, Brüll Zsófia, Kalenda Jenő, Török Géza és Gyula, Roth Dezső és Márton, Tóth László, Szily Margit, Kovács Dezső, Berthóty Károly, Klamarik Ágota, Fligl József, Weigl Mariska, Auer Imre, Káplár Ida, Novák Ilona és János, Szádeczky Irma, Hegyi Vilma és Imre, Paál Géza, Reichenfeld Frida, Balugyánszky Anna és Stefánia, Burger Lujza, Mészáros István, Héder Pista, Kintzig Janka, Adriányi Vilma, Polgár Mihály, Brokés Mariska és Jóska, Büchler Szidónia, Hermann és Armin, Vollner Pepike, Zsarnóczay Erzsike (főlöleges költekezés a levelet térti vevénynyel adni föl, elég egyszerű levelező lap is F. b.) Holzwarth Károly és Lajos (sajátkezű irást kívánok F. b.) Magyary Kornél, Békés-csaba gör. kel. román iskola tanuló, Cserna Jóska és Margit, Szelényi Aladár, Kövér Miklós és Lajos, Straszburger testvérek, Brankovits Erzsike és Vilma, Schlesinger Pál, Zubriczky József, Rosenthal Ella és Jenő, Riesz Paula, Várady Emilia és István, Reich Vidor és Aladár, Boschán Szidónia és Arthur, Faragó Pista, Krámer Károly, Dienes Lenke és Elemér, Perlusz Berta, Lantay Iván, Szentkirályi László, Diószeghy Berta és Dezső, Hertelendy Aladár, Rottler Mariska, Blaskovits Ernő, Farkas Ida, Jola Adolf, Novák Aladár és Elemér, Sulyok Vilma, Makláry Margit, Szabó Irma, Klein Emil és Albert, Bittó Gizella és Pista, Bertha Aladár, Fránl Irén.

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi**. Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere 3-ik sz, Athenaeum-épület. Budapest, 1880. Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.

Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.